

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2/13, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 70 35 73, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2008. GODINU**

Broj: 01/02-07-16-1-438/09

Sarajevo, mart 2009. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	NALAZI I PREPORUKE	5
1.	Uvod	5
2.	Postupanje po ranijim preporukama	5
3.	Sistem internih kontrola	6
4.	Planiranje i izvršenje budžeta	6
III	KORESPONDENCIJA	8
 Prilozi:		
-	Tabela 1. Odobreni i izvršeni budžet za 2008. godinu	9
-	Komentari klijenta na Nacrt izvještaja o reviziji za 2008. godinu	
-	Odgovor Ureda za reviziju na komentare klijenta	

I MIŠLJENJE REVIZORA

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Ustavnog suda Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Ustavni sud) i usklađenosti poslovanja sa zakonima i propisima za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2008. godine.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Ustavnog suda je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja tj. Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH ("Službeni glasnik BiH" broj 33/07) i Pravilnikom o računovodstvu budžeta institucija BiH. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je takođe odgovorno za usklađenost poslovanja Ustavnog suda sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 12/06), INTOSAI revizijskim standardima ("Službeni glasnik BiH" broj 5/01) i Međunarodnim standardima revizije (ISA). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizionih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizionih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizioni dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za mišljenje revizora.

Mišljenje:

Prema našem mišljenju finansijski izvještaji Ustavnog suda prikazuju istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza na dan 31. decembra 2008. godine, rezultate poslovanja i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijsko poslovanje Ustavnog suda u toku 2008. godine bilo je u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo, 31.03.2009. godine

Zamjenica generalnog revizora

Božana Trninić

Generalni revizor

Milenko Šego

II NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Ustavni sud Bosne i Hercegovine je na osnovu Ustava BiH jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po Ustavu BiH, između dva entiteta ili između BiH i jednog ili oba entiteta te između institucija BiH. Ustavni sud također ima drugostepenu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u Ustavu BiH kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u BiH kao i nadležnost u pitanjima koja mu je prosljedio bilo koji sud u BiH, u pogledu toga da li je zakon o čijem važenju njegova odluka ovisi, kompatibilan sa Ustavom BiH, sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima, ili sa zakonima BiH ili u pogledu postojanja ili domašaja nekog drugog pravila međunarodnog javnog prava koje je bitno za odluku suda.

Ustavni sud se sastoji od devet članova koji se biraju po proceduri predviđenoj Ustavom Bosne i Hercegovine s tim da tri člana ne mogu biti državljani Bosne i Hercegovine ili bilo koje susjedne države. Odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

U skladu sa Ustavom BiH Ustavni sud je usvojio Pravila Ustavnog suda kojim su uređeni organizacija Ustavnog suda, postupak pred Ustavnim sudom i druga pitanja za rad. Istim pravilom je utvrđena samostalnost i nezavisnost Ustavnog suda u odnosu na druge organe vlasti koji ne mogu donositi zakone, druge propise i opšte akte koji se tiču rada Ustavnog suda i njegove uloge utvrđene Ustavom.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Kancelarija za reviziju izvršila je reviziju poslovanja Ustavnog suda za 2007. godinu, o čemu je sastavljen Izvještaj. Revizijom su utvrđene određene slabosti i nepravilnosti opisane u Izvještaju i Ustavnom sudu je sugerisano da ih razmotri te da poduzme određene aktivnosti kako se utvrđene nepravilnosti i propusti ne bi ponavljali u daljnjem poslovanju.

Ustavni sud je dostavio Odgovor Uredu za reviziju saglasno članu 16. stav 3. Zakona o reviziji o poduzetim aktivnostima radi prevazilaženja slabosti i nedostataka koji su identifikovani u revizorskom Izvještaju za 2007. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije date u Izvještaju o reviziji za 2007. godinu te uvidom u poduzete aktivnosti, utvrdili smo da je Ustavni sud **realizovao preporuku** o obustavi isplate životnog osiguranja odmah nakon prethodne revizije za 2007. godinu i ista nije vršena u toku 2008. godine.

3. Sistem internih kontrola¹

U skladu sa Pravilnikom o sistemu interne kontrole Ustavnog suda a u cilju uspostavljanja sistema efikasne interne kontrole donesen je niz akata i odluka kojim se regulišu određene procedure u poslovanju Ustavnog suda i pravila za potrošnju budžetskih sredstava. Tokom revizije smo utvrdili da kontrolne aktivnosti u dijelu praćenja fakturisanih poštanskih usluga nisu bile u potpunosti zadovoljavajuće ali su navedeni nedostaci otklonjeni do završne revizije.

Premda se poštuju interne odluke prilikom odobravanja nabavki, po našem mišljenju, sistem internih kontrola procesa nabavki nije uspostavljen na način da osigurava adekvatne kontrole svake od faza ovog procesa. Naime, nije donesen ukupan godišnji plan nabavki sa planiranim vrijednostima, dinamikom aktivnosti na realizaciji procedura, nosioci aktivnosti na provođenju nabavki i praćenju u odnosu na planirano i sl. Osim toga, uočeno je da neke od ugovorenih uslova (cijena fakturisanih avio karata) Ustavni sud nije u mogućnosti kontrolisati jer je prilikom izbora dobavljača postavljen kriterijum najniže cijene za određene relacije u momentu dostavljanja ponuda. Preporuke revizije o unapređenju sistema internih kontrola putem sačinjavanja komisijskih zapisnika o prijemu opreme (umjesto potpisa jednog lica) i utvrđivanja potrebnih dokaza za ponuđače u postupku izbora putem konkurentskog zahtjeva koji nisu jasno definisani zakonskim i podzakonskim propisima o javnim nabavkama, Ustavni sud je implementirao u nabavkama testiranim tokom završne revizije.

Preporuka: *U cilju unaprjeđenja sistema internih kontrola preporučujemo Ustavnom sudu donošenje plana nabavki i određivanje kriterija za ocjenu ponuda koji će biti adekvatni predmetu nabavke i primjenljivi prilikom kontrole ugovorenih uslova.*

4. Planiranje i izvršenje budžeta

Na osnovu Instrukcije Ministarstva finansija i trezora pripremljen je budžetski zahtjev Ustavnog suda koji je u skladu sa definisanom gornjom granicom rashoda iznosio 4.807.440 KM. Sredstva za plaće su planirana na bazi 90 zaposlenih. Instrukcijom Ministarstva finansija i trezora br. 3 Ustavni sud je obaviješten o povećanju budžeta za očekivano povećanja bruto plaća uslijed usvajanja novog zakona o plaćama i o iznosu odobrenog budžeta od 5.167.219 KM. Donošenjem Zakona o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2008. godinu ("Službeni glasnik BiH" broj 17/08 od 29.02. 2008. godine) Ustavnom sudu je odobren budžet od 4.915.232 KM kojim nisu obuhvaćena sredstva iz donacija u iznosu od 216.222 KM, te su tokom godine Ustavnom sudu na raspolaganju bila sredstva od 5.131.454 KM. Ukupno izvršenje budžeta Ustavnog suda za 2008. godinu (sa doniranim sredstvima) je 4.628.652 KM ili 90 % odobrenog budžeta (tabela 1 u prilogu). Analizom pojedinih pozicija unutar ukupnog budžeta utvrdili smo značajnija odstupanja realizovanog u

¹ Interna kontrola je skup postupaka koje oblikuje uprava, rukovodioci i ostali zaposleni sa svrhom sticanja razumnog uvjerenja u pogledu postizanja ciljeva na području sljedećih kategorija: 1) uspješnost poslovanja, 2) pouzdanost finansijskih izvještaja, i 3) usklađenost sa primjenljivim zakonima i propisima.

odnosu na odobreni budžet na bruto plaćama i naknadama koje su , nakon umanjenja za odobreno prestrukturiranje od 111.000 KM, realizovane sa 90 % . Uočena odstupanja su posljedica fluktuacije zaposlenih tokom godine kao i nemogućnost popunjavanja upražnjenih radnih mjesta odgovarajućim osobljem. Tako je stvarni broj zaposlenih u januaru i februaru bio 87, u oktobru i novembru 77, dok je 31.12.2008. godine broj zaposlenih iznosio 82.

Ustavni sud je Odlukom broj U-6/06 ("Službeni glasnik BiH" broj 40/08 od 19.05.2008.) ukinuo Zakon o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou BiH u dijelu koji se odnosi na Ustavni sud, nakon čega su na snazi interne odluke Ustavnog suda kojima se regulišu plaće i ostala materijalna prava sudija i ostalih zaposlenih. Odlukama o naknadama i drugim materijalnim pravima predsjednika i sudija kao i zaposlenih u Sekretarijatu Ustavnog suda donesenim 30.05. 2008. godine, svi zaposleni u Ustavnom sudu su stekli pravo na sve naknade (prevoz, topli obrok), uslijed čega je došlo do povećanja naknada troškova zaposlenih koje su u procesu planiranja budžeta bazirane na osnovu 42 zaposlena koji su tada po aktima Ustavnog suda imali pravo na naknade. Na osnovu zahtjeva Ustavnog suda, Odlukom Ministarstva finansija i trezora od 24.12.2008. godine odobreno je prestrukturiranje rashoda u iznosu od 111.000 KM sa pozicije bruto plaća i naknada na pozicije: naknade troškova zaposlenih 70.000 KM, ugovorene usluge 7.000 KM i kapitalni izdaci-nabavka opreme za opremanja kabineta predsjednika Ustavnog suda 34.000 KM.

Mada je prestrukturiranje korišteno u skladu sa zakonskim propisima koji regulišu ovu materiju, primijetili smo da je procedura izbora dobavljača za nabavku namještaja pokrenuta prije podnošenja zahtjeva Ustavnog suda za prestrukturiranjem rashoda i odluke o odobravanju istog, ali je ugovor sa izabranim dobavljačem potpisan nakon odobrenog prestrukturiranja.

Preporuka: Neophodno je blagovremeno sagledati sve potrebe za nabavkama i u skladu sa istima pokrenuti odgovarajuće procedure zakonom dozvoljenog prestrukturiranja kako bi se izbjegao rizik od eventualnog stvaranja ugovorenih obaveza prije odobravanja sredstava.

III KORESPONDENCIJA

Ustavnom sudu je uručen Nacrt izvještaja o reviziji za 2008. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Ustavni sud je dostavio komentare na nalaze sadržane u Nacrtu izvještaja o reviziji.

Po našoj procjeni, Ustavni sud nije dostavio nove dokaze i činjenice koje bi uticale na izmjenu nalaza sadržanih u Nacrtu izvještaja o reviziji. Po tom osnovu ovaj izvještaj predstavlja konačan izvještaj dostavljen klijentu bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji.

U prilogu Izvještaja dostavljamo komentare Ustavnog suda i naš odgovor na komentare.

Revizijski tim:

Snježana Baštinac, viši revizor

Hrvoje Tvrtković, revizor

Aida Selimović, revizor

Odobreni i izvršeni budžet za 2008. godinu

Tabela 1

Ustavni sud BiH

Red. br.	Vrsta rashoda	Odobreni budžet	Promjena strukture budžeta	Ostala povećanja budžeta *	Ukupno budžet (3+4+5)	Izvršenje budžeta	Razlika (6-7)	% (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Tekući izdaci	4.875.232	-34.000	0	4.841.232	4.379.680	461.552	90
1.	Plaće zaposlenih	3.723.716	-111.000		3.612.716	3.269.123	343.593	90
2.	Naknade troškova zaposlenih	480.000	70.000		550.000	544.030	5.970	99
3.	Putni troškovi	97.371			97.371	84.471	12.900	87
4.	Izdaci telefonskih i pošt.usluga	97.371			97.371	93.805	3.566	96
5.	Izdaci za energiju i kom. usluge	126.582			126.582	74.352	52.230	59
6.	Nabavka materijala	97.371			97.371	85.246	12.125	88
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	38.948			38.948	16.675	22.273	43
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	4.869			4.869	691	4.178	14
9.	Izdaci za tekuće održavanje	53.944			53.944	51.116	2.828	95
10.	Izdaci za osiguranje	29.211	-22.000		7.211	7.038	173	98
11.	Ugovorene usluge i druge usluge	125.849	29.000		154.849	153.133	1.716	99
II	Kapitalni izdaci	40.000	34.000	0	74.000	73.464	536	99
1.	Nabavka zemljišta				0		0	
2.	Nabavka građevina				0		0	
3.	Nabavka opreme	40.000	34.000		74.000	73.464	536	99
4.	Nabavka ostalih stalnih sreds.							
5.	Rekonstrukcija i inves.održ.							
III	Programi posebne namjene	0	0	216.222	216.222	175.508	40.714	
1.	Donacija SAD i EC			216.222	216.222	175.508	40.714	
IV	Ukupan budžet	4.915.232	0	216.222	5.131.454	4.628.652	502.802	90
	Broj zaposlenih	90			90	80	10	89

* Sredstva donacije SAD doznačena Ustavnom sudu u svrhu rješavanja spajanja Komisije za ljudska prava sa Ustavnim sudom